

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ-ВПРАВ В ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Завгородній В. А., *ст. викл. СумДУ*

На сучасному етапі розвитку лінгводидактики сертифікаційне тестування є особливою формою стандартизованого незалежного контролю, що дозволяє виявити в студентів певний рівень володіння іноземною мовою.

При навчанні іноземної мови контроль в усіх його формах посідає особливе місце, яке пояснюється тим, що значну частину змісту навчання української мови як іноземної (УМІ) становлять мовленнєві навички та вміння.

Формування навичок і вмінь відбувається успішно, якщо іноземні студенти знають, наскільки правильно вони здійснюють свої дії. Психологічні особливості навчання УМІ дорослих учнів вимагають частотного підкріплення їхньої діяльності.

Студент повинен мати можливість оцінити свої успіхи у вивченні української мови, порівняти досягнуті ним результати з іншими. Здійснення такого підходу можливо лише за умов правильної організації форм контролю. Виконуючи інформативну функцію, а також функцію зворотного зв'язку, форми контролю дозволяють визначити ступінь сформованості мовленнєвих навичок і вмінь в аудіюванні, читанні, письмі та говорінні, рівень засвоєння мовного матеріалу та управляти навчальним процесом. Крім даної функції, контроль виконує ще й стимулювальну функцію. Наявність контролю, його очікування посилює мотивацію іноземних студентів до навчальної роботи, дозволяє здійснити самокорекцію і самооцінку їхніх мовленнєвих дій.

Форми контролю видів мовленнєвої діяльності можуть бути різними. Перевірка розуміння текстів, поданих в усній чи письмовій формі, може здійснюватися як за допомогою самих видів мовленнєвої діяльності, так і за допомогою тестування. Вибір певного виду перевірки розуміння співвідноситься з рівнем навченості іноземних студентів в говорінні, письмі, читанні, аудіюванні, а також з особливостями самих текстів, до яких можна віднести авторську форму презентації матеріалу, належність їх до певного стилю мови, насиченість мовними та синтаксичними структурами тощо.

Однією з таких форм є лінгводидактичні тести, що дозволяють виявити в тестованих ступінь їхньої мовної або мовленнєвої компетенції.

У процесі формування мовленнєвих навичок і умінь частіше за все використовуються тести прогресу і досягнень та тести фактичних знань. Перші перевіряють результати досягнень іноземних студентів за певний проміжок часу (поетапний контроль), а другий – загальне володіння мовою відповідно до певного рівня (підсумковий контроль).

В цей час в практиці тестування основна увага приділяється саме складанню та апробації контрольних тестів, що, на нашу думку, збіднює саме поняття «система тестування», тому з неї випадає такий аспект використання тестів як тести-вправи (термін С.К. Фоломкиної). Він досить цікавий як з погляду використання типів завдань для тестів, так і мовного та мовленнєвого наповнення. Тест-вправа є специфічною формою вправ для тренування, закріплення та перевірки навичок і вмінь.

При складанні тестів-вправ ми більш вільні у виборі мовного матеріалу, у його варіюванні, тому можемо включати до складу тестових завдань як уже відпрацьовані мовні одиниці, так і нові, незнайомі. Старі і нові мовні явища в межах одного тесту повторюються кілька разів як шукане і як відхилене, що дозволяє використовувати в практиці викладання механізм мимовільного запам'ятовування. Досвід показує, що включені в тести-вправи нові слова і словоформи (на рецептивному рівні сприйняття) переходять у непідготовлене усне мовлення, оскільки тести забезпечують необхідну для цього кількість повторень – від 30 до 50. Такі можливості тестів дозволяють скласти програму поетапного введення нового матеріалу, який потім повинен перейти в активне мовлення користувача.

Тести мають перевагу порівняно з іншими видами вправ: вони дозволяють автоматизувати впізнавання завдяки обмеженню часу роботи. Тестові вправи ідеально підходять для відпрацювання лексики, граматичних структур, роботи над словотвором, фонетичним складом слова, типами інтонації тощо.

Тестова система ставить всіх випробуваних в рівні умови, забезпечує незалежний і об'єктивний спосіб перевірки, оцінює кількість знання і незнання в студента.

Література

1. Фоломкина С.К. Обучение чтению на иностранном языке в неязыковом вузе / С.К. Фоломкина. – М.: Высшая школа, 1987. – 206 с.
2. Пассов Е.И. Основы методики обучения иностранным языкам / Е.И. Пассов. – М.: Русский язык, 2007. – 216 с.